

JORDI SOLE TURA

Com a integrant d'una Comissió especial del Consell d'Europa he visitat, fa poc, Txexènia. Hem recorregut el país de dalt a baix, topant constantment amb l'horror de la guerra directa. Hem visitat pobles mig destruïts per la guerra i hem parlat amb centenars i centenars de dones desesperades per la pèrdua dels fills o dels marits, amb homes igualment desesperats per la pèrdua de les cases i de les collites i per la incertesa de la pròpia sort. Hem parlat poc amb joves, perquè no se'n veuen gaires. Ens hem entrevistat amb els alts caps militars russos, i també amb soldats que complien el servei militar o hi eren com a voluntaris. També amb els dirigents txexens que intenten bastir alguna cosa semblant a una nova estructura política i administrativa sota les runes. I amb representants de l'oposició. A Txexènia i a les repúbliques veïnes – Inguxetia, Ossetia del Nord, Kabardino-Balkària – hem visitat camps de refugiats i terribles presons, hem parlat amb les autoritats respectives. Ens hem mogut amunt i avall amb helicòpters militars, volant ras i oscil·lant a tota velocitat per tal d'eludir possibles focs antiaeris. I hem vist la capital, Grozni, una ciutat de gairebé mig milió d'habitants, totalment destruïda.

La impressió global ha estat terrible. Però, més enllà de la impressió allò que ara importa és veure com es pot construir la pau. Des del punt de vista militar és evident que l'Exèrcit rus ha vençut i ara està en condicions de negociar la pau. Però també és evident que les forces del general Dudaiev estan en condicions d'iniciar una llarga sèrie d'atemptats, d'accions terroristes i de cops com el molt recent de l'hospital de Budiennovsk. Serà una negociació pressionada per l'exigència de pau de la immensa majoria de la població, absolutament hostil a l'exèrcit rus i també a les forces de Dudaiev. El problema és i serà definir els objectius de la negociació i els interlocutors reals. La victòria militar russa descarta totalment la possibilitat de la independència de Txexènia, però deixa la porta oberta a una autonomia avançada, semblant a la de Tatarstan. De manera immediata, els grans temes a negociar són el cessament definitiu del foc, l'intercanvi dels presoners, el retorn dels refugiats, la reconstrucció del país i la celebració d'unes eleccions lliures que puguin donar un mínim d'estabilitat. Naturalment, també caldrà negociar la situació del mateix general Dudaiev, perquè dubto que els militars russos acceptin la seva tornada a l'escena. Finalment, crec que l'autèntica negociació s'haurà de fer amb els dirigents civils i religiosos dels diversos clans que formen la societat txenena. A l'època de la URSS, els acords i els compromisos amb els caps dels clans es feien a través del Partit Comunista – o fins i tot al seu interior –. Ara hauran de trobar un altre escenari. Però sense l'acord i el compromís d'aquests líders, sovint enfrontats entre ells, no hi haurà pau estable a Txexènia.

En tot cas Txexènia és la punta més alta d'un immens iceberg. Es un dels resultats immediats de la desfeta i la desaparició de la Unió Soviètica. Però els efectes globals d'aquesta desaparició duraran molts anys i tindran episodis tan o més brutals que el de Txexènia. Cal que ens hi preparem.

Com a integrant d'una Comissió especial del Consell d'Europa he visitat, fa poc, Txexènia. Hem recorregut el país de dalt a baix, topant constantment amb l'horror de la guerra directa. Hem visitat pobles mig destruïts per la guerra i hem parlat amb centenars i centenars de dones desesperades per la pèrdua dels fills o dels marits, amb homes igualment desesperats per la pèrdua de les cases i de les collites i per la incertesa de la pròpia sort. Hem parlat poc amb joves, perquè no se'n veuen gaires. Ens hem entrevistat amb els alts caps militars russos, i també amb soldats que complien el servei militar o hi eren com a voluntaris. També amb els dirigents txexens que intenten bastir alguna cosa semblant a una nova estructura política i administrativa sota les runes. I amb representants de l'oposició. A Txexènia i a les repúbliques veïnes -- Inguxetia, Ossetia del Nord, Kabardino-Balkària -- hem visitat camps de refugiats i terribles presons, hem parlat amb les autoritats respectives. Ens hem mogut amunt i avall amb helicòpters militars, volant ras i oscil·lant a tota velocitat per tal d'eludir possibles focs antiaeris. I hem vist la capital, Grozni, una ciutat de gairebé mig milió d'habitants, totalment destruïda.

La impressió global ha estat terrible. Però, més enllà de la impressió allò que ara importa és veure com es pot construir la pau. Des del punt de vista militar és evident que l'Exèrcit rus ha vençut i ara està en condicions de negociar la pau. Però també és evident que les forces del general Dudaiev estan en condicions d'iniciar una llarga sèrie d'atemptats, d'accions terroristes i de cops com el molt recent de l'hospital de Budiennovsk. Serà una negociació pressionada per l'exigència de pau de la immensa majoria de la població, absolutament hostil a l'exèrcit rus i també a les forces de Dudaiev. El problema és i serà definir els objectius de la negociació i els interlocutors reals. La victòria militar russa descarta totalment la possibilitat de la independència de Txexènia, però deixa la porta oberta a una autonomia avançada, semblant a la de Tatarstan. De manera immediata, els grans temes a negociar són el cessament definitiu del foc, l'intercanvi dels presoners, el retorn dels refugiats, la reconstrucció del país i la celebració d'unes eleccions lliures que puguin donar un mínim d'estabilitat. Naturalment, també caldrà negociar la situació del mateix general Dudaiev, perquè dubto que els militars russos acceptin la seva tornada a l'escena. Finalment, crec que l'autèntica negociació s'haurà de fer amb els dirigents civils i religiosos dels diversos clans que formen la societat txenena. A l'època de la URSS, els acords i els compromisos amb els caps dels clans es feien a través del Partit Comunista -- o fins i tot al seu interior --. Ara hauran de trobar un altre escenari. Però sense l'acord i el compromís d'aquests líders, sovint enfrontats entre ells, no hi haurà pau estable a Txexènia.

En tot cas Txexènia és la punta més alta d'un immens iceberg. Es un dels resultats immediats de la desfeta i la desaparició de la Unió Soviètica. Però els efectes globals d'aquesta desaparició duraran molts anys i tindran episodis tan o més brutals que el de Txexènia. Cal que ens hi preparem.

Dian AVVI.

4. 7. 95

Congreso de los Diputados

SECRETARIA DE PRESIDENTES DE
COMISION

FAX Nº 91-390 67 48

FAX N.º 93-2318010

Destinatario/Adressee/Destinataire:

Fecha

Date 4.7.95

PAGS. 1 +

1

Sr. Pere Colell

Diana Arui

Expedidor/Sender/Expéditeur:

Jordi Solé Tura

TXT: